

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองแรงงานในงานประมง

พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานประมง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้
การคุ้มครองสิทธิของแรงงานประมงและป้องกันการบังคับใช้แรงงานในงานประมงครบถ้วนสมบูรณ์และ
สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง
พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าของเรือ” หมายความว่า เจ้าของเรือประมง และให้หมายความรวมถึงผู้เช่าเรือประมง แต่มิให้หมายความรวมถึงเจ้าของเรือประมงซึ่งให้ผู้อื่นเช่าหรือใช้เพื่อประกอบกิจการประมงโดยตนเอง ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

“แรงงานประมง” หมายความว่า ผู้ควบคุมเรือประมงและคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง แต่มิให้หมายความรวมถึงผู้สังเกตการณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

“เรือประมง” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกขนาดที่ใช้หรือเจตนาจะใช้เพื่อทำการประมง ในทางการค้า

“ทำการประมง” หมายความว่า ทำการประมงตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

“ประมงเพื่อการยังชีพ” หมายความว่า การทำการประมงเพื่อนำสัตว์น้ำมาบริโภคภายในครอบครัวหรือนำไปจำหน่ายให้กับชุมชนโดยตรง

“ประมงน้ำจืด” หมายความว่า ประมงน้ำจืดตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

“ประมงเพื่อนันทนาการ” หมายความว่า การทำการประมงเพื่อการพักผ่อน การแข่งขันทางกีฬา หรือการอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

“นอกน่านน้ำไทย” หมายความว่า ทะเลหลวงที่อยู่พ้นจากเขตเศรษฐกิจจำเพาะตามประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะของราชอาณาจักรไทย หรือสุดเขตไหล่ทวีปที่เป็นสิทธิอธิปไตยของราชอาณาจักรไทย ตามกฎหมายระหว่างประเทศ สุดแต่เขตใดจะไกลกว่า และให้หมายความรวมถึงทะเลที่อยู่ในเขตของรัฐชายฝั่งอื่นนอกจากประเทศไทยด้วย

“สัญญาจ้าง” หมายความว่า สัญญาจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

“ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออก” หมายความว่า ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออกตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวง มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับราชการของ กระทรวงนั้น

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับการทำการประมงในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ประมงเพื่อการยังชีพ

(๒) ประมงน้ำจืด

(๓) ประมงเพื่อนันทนาการ

(๔) การทำการประมงตามขนาดเรือหรือจำนวนแรงงานประมงที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

มาตรา ๖ นอกจากการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เจ้าของเรือ และแรงงานประมงต้องปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ขั้นต่ำในการทำงาน การปฏิบัติหน้าที่ ที่พักอาศัย อาหาร การคุ้มครองความปลอดภัยและสุขอนามัยในการทำงานบนเรือประมง และการจัดสวัสดิการในการทำงาน บรรดาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการจัดหางาน และคุ้มครองคนหางาน กฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการ การทำงานของคนต่างด้าว กฎหมายว่าด้วยการประมง กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน และกฎหมายว่าด้วย แรงงานสัมพันธ์ ทั้งนี้ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะหรือบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ในการจัดทำสัญญาจ้าง ต้องกำหนดให้รวมถึงเงื่อนไขหรือการจัดการอย่างอื่นเกี่ยวกับ สภาพความเป็นอยู่ของแรงงานประมงและสภาพการทำงานทั้งบนเรือและบนท่าเทียบเรือ

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎหมายตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเจ้าของเรือเป็นนายจ้างและ แรงงานประมงเป็นลูกจ้าง

ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบกฎหมายตามวรรคหนึ่ง จัดทำรายงานจำนวนคดีและผล การดำเนินงานให้กระทรวงแรงงาน และให้กระทรวงแรงงานรวบรวมจัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์

จำนวนคดี การดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการดำเนินงานในอนาคตเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานในงานประมงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เสนอต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ตามระยะเวลาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานกำหนด

มาตรา ๗ บรรดาคดีที่เกิดจากข้อพิพาทระหว่างเจ้าของเรือกับแรงงานประมง หรือ ทายาทหรือระหว่างบุคคลดังกล่าวกับเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ อันเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลแรงงาน

หมวด ๒
การคุ้มครองแรงงานประมง

มาตรา ๘ ในการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว และกฎหมายว่าด้วยการประมง ที่เกี่ยวกับการทำงานของ แรงงานประมง ให้กระทำได้เฉพาะกรณีและผู้ขออนุญาตมิได้รับรองแพทย์แสดงว่ามีความพร้อมด้านสุขภาพ ในการทำงานบนเรือประมงซึ่งรวมทั้งสุขภาพด้านการได้ยินและด้านสายตาด้วย

มาตรา ๙ เมื่อมีเหตุดังต่อไปนี้เกิดขึ้นนอกน่านน้ำไทยหรือ ณ ต่างประเทศ แรงงานประมง มีสิทธิขอเดินทางกลับสถานที่ที่เจ้าของเรือรับแรงงานประมงเข้าทำงานหรือสถานที่ที่ตกลงกันไว้ในสัญญาจ้าง

(๑) ครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างในระหว่างเวลาที่แรงงานประมงทำงานอยู่ ณ สถานที่อื่น อันมิใช่สถานที่ที่เจ้าของเรือรับแรงงานประมงเข้าทำงานและมิได้มีการตกลงต่อสัญญาจ้างต่อไป

(๒) เจ้าของเรือหรือแรงงานประมงบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนครบกำหนดตามสัญญาจ้าง หรือ เจ้าของเรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในสัญญาจ้างโดยแรงงานประมงไม่ยินยอม

(๓) แรงงานประมงเจ็บป่วยจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๔) แรงงานประมงถูกนำไปอยู่ในต่างประเทศไม่ว่าด้วยเหตุใดอันมิใช่เป็นความผิดของ แรงงานประมง

เมื่อได้รับคำร้องขอจากแรงงานประมงตามวรรคหนึ่ง เจ้าของเรือต้องดำเนินการส่งแรงงานประมงนั้น มายังสถานที่ที่เจ้าของเรือรับแรงงานประมงเข้าทำงานหรือสถานที่ที่ตกลงกันไว้ในสัญญาจ้างโดยเร็ว ในระหว่างเวลาที่ยังไม่สามารถจัดส่งได้ด้วยเหตุใดอันจะโทษเจ้าของเรือมิได้ เจ้าของเรือต้องจัดให้แรงงาน ประมงมีที่พักในเรือหรือที่พักที่เหมาะสมและมีอาหารที่เพียงพอในการดำรงชีพ ทั้งนี้ เจ้าของเรือ ต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งปวง

ในกรณีที่แรงงานประมงขอใช้สิทธิตาม (๒) หากเหตุนี้เกิดจากความผิดของแรงงานประมง หรือแรงงานประมงเป็นผู้เลิกสัญญาจ้างโดยไม่มีเหตุอันสมควร แรงงานประมงต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการส่งกลับ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่เจ้าของเรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการเพื่อให้แรงงานประมงได้เดินทางกลับมายังสถานที่ตามมาตรา ๙ และเมื่อได้เสียค่าใช้จ่ายไปเป็นจำนวนเท่าใด ให้เจ้าของเรือจ่ายคืนให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปีนับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกค่าใช้จ่ายจนถึงวันที่ชำระครบถ้วน

ในการออกใบอนุญาตทำการประมงตามกฎหมายว่าด้วยการประมงหรือการต่ออายุใบอนุญาตใช้เรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย แล้วแต่กรณี ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่เจ้าของเรือได้ชำระค่าใช้จ่ายพร้อมดอกเบี้ยตามวรรคหนึ่งแล้ว

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีค่าบริการและค่าใช้จ่ายในการจัดทำงานสำหรับแรงงานประมง ให้ผู้จัดทำงานเรียกเก็บจากเจ้าของเรือ และเจ้าของเรือมีหน้าที่ต้องชำระค่าบริการและค่าใช้จ่ายดังกล่าว

มาตรา ๑๒ เจ้าของเรือต้องจัดให้แรงงานประมงได้รับสิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพและสวัสดิการในด้านต่าง ๆ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด โดยจะจัดให้มีประกันที่คุ้มครองด้านสุขภาพและสวัสดิการดังกล่าว หรือวิธีอื่นใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด ก็ได้

มาตรา ๑๓ เรือประมงที่มีดาดฟ้าและมีขนาดตั้งแต่สามร้อยตันกรอสส์ขึ้นไป ต้องจัดให้มีที่พักอาศัยบนเรือประมงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย

มาตรา ๑๔ เรือประมงดังต่อไปนี้ ต้องมีใบรับรองว่าเรือผ่านการตรวจสอบสภาพความเป็นอยู่และสภาพการทำงานตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมเจ้าท่าประกาศกำหนด

(๑) เรือที่ออกไปทำการประมงเกินกว่าสามวัน และมีความยาวตลอดลำ โดยวัดจากจุดที่อยู่หน้าสุดของหัวเรือถึงจุดหลังสุดของท้ายเรือ เป็นระยะเส้นตรงขนานไปกับเส้นแนวน้ำที่กำหนดไว้ตั้งแต่ยี่สิบหกจุดห้าเมตรขึ้นไป หรือ

(๒) เรือที่ออกไปทำการประมงเกินกว่าสามวันและเดินเรือออกไปนอกน่านน้ำไทย

ในการกำหนดหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องกำหนดระยะเวลาในการออกใบรับรองซึ่งต้องไม่เกินสิบวันทำการ อายุใบรับรองซึ่งต้องไม่เกินห้าปี และให้มีอำนาจกำหนดให้กรมประมง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน หรือสถาบันการตรวจเรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย เป็นผู้ออกใบรับรองแทนได้

ในการแจ้งออกทำการประมงเจ้าของเรือต้องแจ้งหมายเลขใบรับรองตามวรรคหนึ่งด้วยทุกครั้ง และศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออกจะอนุญาตให้เรือออกไปทำการประมงได้เมื่อใบรับรองยังไม่หมดอายุ

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่แรงงานประมงร้องเรียนว่าเจ้าของเรือมิได้ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าของเรือจะบอกเลิกสัญญาจ้างหรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้แรงงานประมงไม่สามารถทนทำงานต่อไปได้เพราะเหตุแห่งการร้องเรียนดังกล่าวหรือเพราะเหตุที่ไปให้การเป็นพยานในเรื่องที่มีการร้องเรียนดังกล่าวมิได้

หมวด ๓
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ขึ้นไปบนเรือประมงหรือเข้าไปในสถานที่ประกอบกิจการของเจ้าของเรือเพื่อตรวจสอบสภาพการทำงาน สภาพการจ้าง และสภาพความเป็นอยู่ สอบถามข้อเท็จจริง และรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบหรือพิสูจน์ข้อเท็จจริงในอันที่จะปฏิบัติการเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกเจ้าของเรือ แรงงานประมง หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) มีคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของเรือหรือแรงงานประมงปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) มีคำสั่งเป็นหนังสือห้ามนำเรือออกทำการประมงในกรณีที่เรือมีสภาพไม่ปลอดภัย หรือเจ้าของเรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ขั้นต่ำในการทำงาน การปฏิบัติหน้าที่ ที่พักอาศัย อาหาร การคุ้มครองความปลอดภัยและสุขอนามัยในการทำงานบนเรือประมง หรือการจัดสวัสดิการในการทำงาน ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการแก้ไขให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องระบุเหตุผลในคำสั่งห้ามให้ชัดเจน

ในการใช้อำนาจตาม (๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อเจ้าของเรือ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และเจ้าของเรือหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต้องไม่กระทำหรืองดเว้นกระทำการใดอันเป็นเหตุให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

การปฏิบัติการตาม (๑) และ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด ทั้งนี้ ต้องกำหนดให้มีการบูรณาการในการปฏิบัติการร่วมกันเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๗ เมื่อได้รับการร้องขอหรือร้องเรียนหรือมีพยานหลักฐานเชื่อว่าเรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทยมีสภาพบนเรือที่เป็นอันตรายต่อชีวิต ความปลอดภัย หรือสุขภาพ อย่างร้ายแรง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขึ้นไปบนเรือและตรวจเรือประมงดังกล่าวที่เข้ามาในราชอาณาจักร และในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จะสั่งให้กักเรือไว้จนกว่าจะมีการแก้ไขกรณีดังกล่าวก็ได้

หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๘ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๙ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าคณะกรรมการเปรียบเทียบเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้มีอำนาจเปรียบเทียบได้ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

คณะกรรมการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง ให้ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ และผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้มีทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคได้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานกำหนดตามความเหมาะสม

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงาน

ของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๑ ใบรับรองแพทย์ซึ่งออกให้แรงงานประมงก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้สามารถใช้แทนใบรับรองแพทย์ตามมาตรา ๘ ได้จนกว่าจะสิ้นอายุของใบรับรองแพทย์นั้น

มาตรา ๒๒ การจัดให้มีที่พักอาศัยบนเรือประมงตามมาตรา ๑๓ ไม่ใช่บังคับกับเรือประมงที่มีดาดฟ้าและมีขนาดตั้งแต่สามร้อยตันกรอสส์ขึ้นไปที่มีอยู่แล้วในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ เว้นแต่มีการขยายขนาดของตัวเรือ หรือที่พักอาศัย หรือระวางบรรทุกสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ที่ถือเป็นการดัดแปลงเรือเป็นส่วนใหญ่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย ภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช่บังคับกับเรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทยซึ่งมาขอจดทะเบียนเป็นเรือไทย ตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ เว้นแต่เรือประมงที่เคยจดทะเบียนเป็นเรือไทยและมีการขอยกเลิกทะเบียนเรือไทยเพื่อไปจดทะเบียนเป็นเรือของรัฐชายฝั่งอื่น ตามเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาตให้ทำการประมงของรัฐชายฝั่งนั้น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหน้าที่ของเจ้าของเรือและการปฏิบัติหน้าที่ของแรงงานประมงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อคุ้มครองสิทธิของแรงงานประมงและป้องกันการบังคับใช้แรงงานในงานประมงที่มีความแตกต่างจากการทำงานของลูกจ้างทั่วไป เนื่องจากมีความเสี่ยงภัยทางทะเลและมีระยะเวลาการทำงานที่ต่อเนื่องเป็นเวลานาน อันเป็นการส่งเสริมและเพิ่มความสามารถในการประกอบกิจการประมงของประเทศ ตลอดจนเพื่อเป็นการอนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๘ ว่าด้วยการทำงานในภาคการประมง ค.ศ. ๒๐๐๗ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน
ในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒

กองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒

- เพื่อกำหนดหน้าที่ของเจ้าของเรือและแรงงานประมงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
- เพื่อดำรงสิทธิของแรงงานประมงและป้องกันการบังคับใช้แรงงานในงานประมง
- เพื่อป้องกันการใช้แรงงานที่ผิดกฎหมายในภาคการประมง
- เพื่อเป็นการส่งเสริม และเพิ่มความสามารถในการประกอบกิจการประมงของประเทศ
- เพื่อเป็นการอนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ

ฉบับที่ ๑๘๘ ว่าด้วยการทำงานในภาคการประมง ค.ศ. ๒๐๐๗

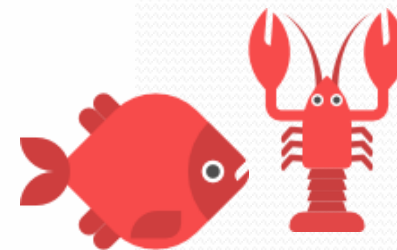

วันใช้บังคับ

วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

(เมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา)

เหตุผลและความจำเป็น

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหน้าที่ของเจ้าของเรือและการปฏิบัติหน้าที่ของแรงงาน ประมงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อดำรงสิทธิของแรงงานประมงและป้องกันการบังคับใช้แรงงานในงานประมงที่มีความแตกต่างจากการทำงานของลูกจ้างทั่วไป เนื่องจากมีความเสี่ยงภัยทางทะเล และมีระยะเวลาการทำงานที่ต่อเนื่องเป็นเวลานานอันเป็นการส่งเสริมและเพิ่มความสามารถในการประกอบกิจการประมงของประเทศ ตลอดจนเพื่อเป็นการอนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๘ ว่าด้วยการทำงานในภาคการประมง ค.ศ. ๒๐๐๗

โครงสร้างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒

มีทั้งหมด ๒๒ มาตรา (๔ หมวด)

* ชื่อพระราชบัญญัติ (มาตรา ๑)

* วันใช้บังคับ (มาตรา ๒)

* บทนิยาม (มาตรา ๓)

* รัฐมนตรีรักษาการ (มาตรา ๔)

หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๕ - มาตรา ๗)

หมวด ๒ การคุ้มครองแรงงานประมง (มาตรา ๘ - มาตรา ๑๕)

หมวด ๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๑๖ - มาตรา ๑๗)

หมวด ๔ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๑๘ - มาตรา ๒๐)

บทเฉพาะกาล (มาตรา ๒๑ - มาตรา ๒๒)

ขอบเขตการใช้บังคับ (มาตรา ๕)

ใช้บังคับกับเรือประมงที่ทำการประมงเพื่อการดำทุกขนาดและทุกรูปแบบ ยกเว้นไม่ใช้บังคับกับการทำการประมงดังต่อไปนี้

๑. ประมงเพื่อการยังชีพ
๒. ประมงน้ำจืด
๓. ประมงเพื่อนันทนาการ
๔. การทำการประมงตามขนาดเรือหรือจำนวนแรงงานประมงที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

หมวด ๒ : การคุ้มครองแรงงานประมง

มาตรา ๘

แรงงานประมงต้องมีใบรับรองแพทย์มาแสดงว่ามีความพร้อมด้านสุขภาพในการทำงานบนเรือประมงโดยเฉพาะด้านการไต่ฮีนและด้านสายตา ก่อนออกไปทำการประมง

หมวด ๒ : การคุ้มครองแรงงานประมง

มาตรา ๙ – ๑๐

เจ้าของเรือประมงต้องดำเนินการให้แรงงานประมงเดินทางกลับสถานที่ที่เจ้าของเรือรับแรงงานประมงเข้าทำงานหรือสถานที่ที่ตกลงกันไว้ ระหว่างที่ยังไม่สามารถจัดส่งได้ต้องจัดให้มีที่พักที่เหมาะสมและมีอาหารเพียงพอ โดยเจ้าของเรือเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

มาตรา ๑๑

กรณีมีการเรียกเก็บค่าบริการและค่าใช้จ่ายในการจัดหางานสำหรับแรงงานประมง เจ้าของเรือมีหน้าที่ต้องชำระค่าบริการและค่าใช้จ่ายดังกล่าว

มาตรา ๑๒

แรงงานประมงมีสิทธิได้รับความคุ้มครองสิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพและสวัสดิการต่าง ๆ

หมวด ๒ : การคุ้มครองแรงงานประมง

มาตรา ๑๓

เรือประมงที่มีดาตาไฟฟ้าและมีขนาดตั้งแต่สามร้อยตันกรอสส์ขึ้นไป ต้องมีการจัดที่พักอาศัยที่เหมาะสมและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๔

เรือประมงที่มีดาตาไฟฟ้าและมีขนาดตั้งแต่สามร้อยตันกรอสส์ขึ้นไป ต้องมีใบรับรองว่าเรือผ่านการตรวจสอบสภาพความเป็นอยู่และสภาพการทำงาน

มาตรา ๑๕

ห้ามเจ้าของเรือบอกเลิกสัญญาจ้างเพราะเหตุที่แรงงานประมง ร้องเรียนว่าเจ้าของเรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๓ : พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๖ – ๑๗

พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ขึ้นไปบนเรือ/สถานประกอบกิจการของเจ้าของเรือ เพื่อตรวจสภาพการทำงาน สภาพการจ้าง สภาพความเป็นอยู่ สอบถามข้อเท็จจริง และรวบรวมพยานหลักฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. นี้
- มีหนังสือสอบถามหรือเรียกเจ้าของเรือ/แรงงานประมง/บุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง หรือให้ส่ง เอกสาร หลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามพ.ร.บ. นี้
- มีคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของเรือ/แรงงานประมงปฏิบัติให้ถูกต้องตามพ.ร.บ. นี้
- มีคำสั่งเป็นหนังสือห้ามนำเรือออกทำการประมงในกรณีที่เรือมีสภาพไม่ปลอดภัย หรือเจ้าของเรือ ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ขั้นต่ำในการทำงาน การปฏิบัติหน้าที่ ที่พักอาศัย อาหาร การคุ้มครองความปลอดภัยและสุขอนามัยในการทำงานบนเรือประมง หรือการจัดสวัสดิการในการทำงานไม่เป็นไปตามพ.ร.บ. นี้ จนกว่าจะมีการแก้ไข
- สั่งกักเรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทยเมื่อได้รับการร้องขอ/ร้องเรียน/มีพยานหลักฐานเชื่อว่าเรือประมงมีสภาพบนเรือที่เป็นอันตรายต่อชีวิต ความปลอดภัย หรือสุขภาพอย่างร้ายแรง

หมวด ๔ : บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๘ – ๒๐

- ผู้ใดขัดขวาง/ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. นี้ มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ – ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้กรณีเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๑

- แรงงานประมงที่มีใบรับรองแพทย์อยู่ก่อนวันที่พ.ร.บ. นี้มีผลใช้บังคับ สามารถใช้ใบรับรองแพทย์เดิมต่อไปได้จนกว่าจะหมดอายุ

มาตรา ๒๒

- เรือประมงที่มีดาตาฟ้าและมีขนาดตั้งแต่สามร้อยตันกรอสส์ขึ้นไป ที่มีอยู่แล้วก่อนวันที่พรบ. นี้มีผลใช้บังคับไม่ต้องจัดที่พักอาศัยตามที่พ.ร.บ. นี้กำหนด เว้นแต่มีการขยายขนาดตัวเรือ/ที่พักบนเรือ/ระวาง

พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒

กฎหมายลำดับรองที่ต้องออกตาม พ.ร.บ. ๑
มีทั้งหมด ๙ ฉบับ

แนวปฏิบัติตามร่าง
พ.ร.บ. ๑

กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์
(กรมประมง)
จำนวน ๑ ฉบับ

กระทรวงคมนาคม
(กรมเจ้าท่า)
จำนวน ๒ ฉบับ

กระทรวงแรงงาน
จำนวน ๖ ฉบับ

กระทรวงสาธารณสุข
การออกใบรับรองแพทย์
ให้แรงงานประมง (ตรวจ
๕ โรคพื้นฐาน + หู/ตา)

กระทรวงแรงงาน (กกจ.)
ประสานงานกับกรมการ
กงสุลเพื่อจัดทำแนวปฏิบัติใน
การส่งแรงงานประมงกลับ

กฎหมายลำดับรองที่ต้องออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน
ในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(กรมประมง)

ร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง การกำหนดขนาดเรือหรือจำนวน
แรงงานประมง ที่ไม่อยู่ในบังคับตาม
พระราชบัญญัติฯ (มาตรา ๕)

กระทรวงคมนาคม
(กรมเจ้าท่า)

ร่างข้อบังคับกรมเจ้าท่าว่าด้วย
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
เกี่ยวกับที่พักอาศัย เพื่อออก
ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือ
สำหรับเรือประมง
(มาตรา ๑๓)

ร่างประกาศกรมเจ้าท่า เรื่อง
ใบรับรองว่าเรือผ่านการ
ตรวจสอบสภาพความเป็นอยู่
และสภาพการทำงาน
(มาตรา ๑๔)

กระทรวงแรงงาน

ร่าง คำสั่งกระทรวง
แรงงาน เรื่อง แต่งตั้ง
พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
พระราชบัญญัติคุ้มครอง
แรงงานในงานประมง
(มาตรา ๔)

ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน
เรื่อง กำหนดระยะเวลารายงาน
สถานการณ์ จำนวนคดี และ
แนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับ
การคุ้มครองแรงงานในงาน
ประมง (ร่างฯ มาตรา ๖)

ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไขในการจัดสิทธิประโยชน์
ด้านสุขภาพและสวัสดิการของ
แรงงานประมง (มาตรา ๑๒)

ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน
เรื่อง การขอมิบัตรประจำตัว
การออกบัตรประจำตัว และ
แบบบัตรประจำตัวพนักงาน
เจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.คุ้มครอง
แรงงานในงานประมง
(มาตรา ๑๖ ว.สาม)

ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไขในการให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่ขึ้นไปบนเรือประมง
หรือสถานที่ประกอบกิจการ
ของเจ้าของเรือ และการมี
คำสั่งเป็นหนังสือห้ามนำเรือ
ออกทำการประมง (มาตรา
๑๖ ว.สี่)

ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน
เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และ
วิธีการการเปรียบเทียบของ
คณะกรรมการเปรียบเทียบ
(มาตรา ๑๙)

